

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i ladugård.

UPPLYSNINGAR OM BRANDEN

På söndagen åskade det kraftigt i trakten. Knallarna kom tätt och övädret höll på i flera timmar. På gården ca 15 km sydväst om X-by, var man beredd på det värsta. Gården ligger högt och öppet och är därmed extra utsatt för blixtnedslag.

Vid 17-tiden small det. Ägaren förstod genast att blixten slagit ner i ladugården. Han tog sin stora 12-kilos handbrandsläckare med pulver och sprang in på logen. Där var redan rökigt och han skymtade eldslågor uppe vid taket. Han utlöste släckaren och riktade munstycket mot branden. Det blev ett stort pulvermoln som rullade iväg uppåt taket. Nu började det falla ner gnistor som antände det torra höet på flera ställen. Men än fanns det pulver kvar i släckaren och det gjorde tydligen nytta. När släckaren var tom drog han i stället ut en vattenslang och fortsatte släckningen. Men trycket var dåligt och han nådde inte ända upp till taket. Strömmen hade gått och hydroforen rymde inte så mycket.

Efter en stund fick han ge upp släckförsöken för att i stället ta ut djuren. Trots att det var sommar stod några kor fortfarande bundna i sina bås och måste räddas. Under tiden hade hans hustru larmat räddningstjänsten och styrkor var redan på väg.

Ett par av brandmännen är själva lantbrukare och hjälpte gårdsägaren att få ut de sista korna. De var rädda och helt ovilliga att lämna sina bås. Men tre vana djurskötare mot ett par kossor är ingen match.

De övriga brandmännen koncentrerade sig på släckningen. Det brann på flera ställen i höet samt i takspånen under det yttre eternittaket, det syntes tydligt. Men tack vare ägarens släckförsök med pulver och vatten hade lågorna inte fått riktigt fäste ännu. Rökdykare trängde in och lyckades trots dålig sikt hitta de största brandhårdarna och släcka dem med vatten från tankbilen. Med hjälp av en hävare kunde man samtidigt utifrån skruva bort några av eternit-plattorna och komma åt glödbränder i "sticketaket". Men först efter ett par timmars intensivt arbete var man helt säker på att läget var under kontroll.

Eftersläckningen pågick sedan till midnatt innan ägaren övertog ansvaret för bevakning av skadeplatsen. För en gångs skull en ladugårdsbrand med lycklig utgång!

UNDERSÖKNING, SLUTSATS

Det är ingen tvekan om att branden startade genom ett blixtnedslag i ladugårdens tak. Omedelbart under taknocken inne på logen finns en järnbalk som fungerar som styrning till höfläktens utloppsrör. Röret skall kunna flyttas och fördela höet över logen. Blixten har följt järnbalken och tänt i taket på flera ställen samtidigt. Gamla takspån som finns under eterniten har tagit eld och gett gnistor som sedan har fallit ner i höet och antänt detta. En bra släckinsats av såväl lantbrukaren som brandpersonalen samt en stor portion tur gjorde att ladugården kunde räddas.

ERFARENHETER

En stor handbrandsläckare med glödblandpulver har många fördelar. Pulvermolnet har god kastlängd samt tränger in på ställen där vatten har svårt att nå. Dessutom ligger pulverrester kvar och hindrar nya gnistor att tända.

I en situation som denna kan en maskinstege inte ersätta en hävare. En hävarkorg är stabilare som arbetsplattform och når bättre än stegen över en taknock. Här gjorde en gammal 19 meters hävare från 1967 en avgörande insats!

Det är bra med brandpersonal med olika yrkesbakgrund. Ett räddningsvårn på landsbygden har kanske inte så många utryckningar per år. Men personalen representerar en stor samlad kunskap från olika yrken.